

Література

1. Бусол В.О., Власенко В.В., Лісовенко В.Т., Трохимчик А.М. Приватна ветеринарна практика. Перші кроки. Вінниця, 2004. 196 с.
2. Вербицький П.І., Достоевський П.П., Бісюк І.Ю., Євтушенко А.Ф., Ляшенко О.Т. Організація, управління та економіка ветеринарної справи. Довідник лікаря ветеринарної медицини / За ред. П.І.Вербицького, П.П. Достоевського. К.: Урожай, 2004. С. 3-36.
3. Вороненко Ю.В., Литвинова О.Н. Менеджмент та лідерство в медсестринстві: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів І—ІІ рівнів акредитації. Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 368 с.
4. Гаркавенко С.С. Маркетинг: Підручник. К.: Лібра, 2004. 712 с.
5. Дідовець С.Р. Організація і планування ветеринарної справи: Підручник для технікумів. К., 1980.
6. Дудаш А.В. Організація ветеринарної справи (Конспект лекцій). К., 2001.
7. Євтушенко А.Ф., Радіонов М.Т. Організація та економіка ветеринарної справи: Підручник для вищих навчальних закладів. К.: Арістей, 2004. 283 с.
8. Законодавство України про ветеринарну медицину / За ред. П.П.Достоевського та В.І.Хоменка. К.: Урожай, 1999.
9. Закон України «Про ветеринарну медицину» (Офіційне видання). К.: Ветінформ, 2002. 43 с.
10. Нагаєв В.М. Аграрний менеджмент: Практикум (модульний варіант). К.: Центр навчальної літератури, 2004. 319 с.
11. Радіонов М.Т., Євтушенко А.Ф. Економіка і організація зооветсервісу. / За ред. П.О.Мосіюка. К., 2001. 350 с.
12. Синьківський М.П. Правове регулювання ветеринарної справи в Україні: Навч. пос. / За ред. В.З Ярчука. К.: Юрінком інтер, 2002. 224 с.

УДК: 616.995.1(075.8)

КІХТЕНКО Ростислав, здобувач передвищої освіти ІІ курсу

спеціальності «Ветеринарна медицина»

Наукові керівники – **КРЮЧКОВА Ольга**, викладач вищої категорії,

ФЕДЯНОВИЧ Анатолій, викладач І категорії

ВСП «Новомосковський фаховий коледж ДДАЕУ»

м. Самар, Україна

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗНОЇ ІНВАЗІЇ В НОВОМОСКОВСЬКОМУ РАЙОНІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Актуальність проблеми. Гельмінти супроводжують собак все життя – від народження до самої загибелі. Це пояснюється тим, що наші вихованці проводять час на вулиці, під час прогулянок, можуть контактувати з зараженими тваринами. У собак дуже часто виявляють гельмінтів, що належать до двох типів:

Plathelminthes та Nemathelminthes. Тип Plathelminthes представлений двома класами: Trematoda і Cestoda, а тип Nemathelminthes – класом Nematoda. Більшість збудників гельмінтозів проникають в організм м'ясоїдних тварин аліментарно із кормом і водою, при ковтанні проміжних господарів, через шкіру, трансмісивно при укусі кровосисними комахами, внутрішньоутробно. Локалізуються гельмінти частіше в травній системі, рідше в печінці, нирках, легенях, серці, м'язах, підшкірній клітковині, венах. Патогенний вплив гельмінтів на організм тварин різноманітний. Це механічний, алергічний, токсичний і трофічний вплив. Також гельмінти сприяють появі в органах і тканинах свого господаря різних мікроорганізмів. Щоб уникнути захворювання, необхідно регулярно проводити планові копроскопічні дослідження та дегельмінтизацію. Тому, метою дослідження було шляхом вивчення звітної документації ветеринарних клінік м. Новомосковськ та Новомосковського району, а також проведенням гельмінтокопроскопічних досліджень матеріалу від собак різного віку, породи та статі встановити розповсюдження гельмінтозної інвазії.

Матеріал і методи досліджень. Робота проводилася упродовж 2022-2024 рр. За цей період обстежено 125 собак, які були породні, безпородні або метиси, віком від 1 місяця до 12 років. Копроскопічні дослідження проведені за методом послідовного промивання (з метою виявлення самих гельмінтів, їх фрагменти або кокони) та комбінованим методом стандартизованим Г. О. Котельниковим та В. М. Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3 в день відбору фекалій. Тестами для обліку були екстенсивність інвазії (EI) та інтенсивність інвазії (II).

Результати досліджень. Ми встановили, що серед обстежених копроовоскопічно від 125 собак різного віку, статі та породи гельмінтозами інвазовано 100 тварин при екстенсивності інвазії 80%.

Гельмінтофауна собак в більшості була представлена представниками класу *Nematoda* – *Toxascaris leonina* (EI 45%), *Trichuris vulpis* (EI 32%), *Toxocara canis* (EI 16%), а також виявлено дипілідіоз – (EI 7%) - збудник *Dipylidium caninum*.

Копроовоскопічними методами встановлено, гельмінтози травного каналу собак в Новомосковському районі перебігали як у складі мікстінвазій (65 %), так і у вигляді моноінвазії (35%). Серед моноінвазій, найбільш поширеними виявилися представники класу нематод, а саме токсокари 58%) та трихуриси (32%). Слід зауважити, що з мікстінвазій найчастіше реєстрували асоційований перебіг дво- та трикомпонентної інвазії.

Отже, із отриманих даних видно, що гельмінтози травного каналу собак перебігають у складі мікстінвазій, співчленами яких є: токсокари, токсаскариди, трихурисами та дипілідіями.

Висновки. 1. Собаки, у Новомосковському районі Дніпропетровської області, уражені 4 видами гельмінтів, а саме: *Dipylidium caninum*, *Toxascaris leonina*, *Toxocara canis*, *Trichuris vulpis*.

2. У собак домінуючою паразитофауною є трихуриси, токсокари та токсаскариди. Субдомінуючими видами є дипілідії.

3. Паразитози у собак реєстрували у вигляді як моно- так і поліінвазій.
4. Хворі собаки є джерелом гельмінтозної інвазії, які є небезпечними для інших тварин, а токсокари та дипілідії можуть становити загрозу здоров'ю людини, оскільки вони сприяють виникненню захворювання з клінічним перебігом.

УДК 636.4.09:616.995.132

КЛИМЕНЮК Владислав, здобувач вищої освіти IV курсу ОС «Магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»
 Науковий керівник – **ПРОСЯНИЙ Сергій**, канд. с.-г. наук, доцент
 Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
 м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ АНТГЕЛЬМІНТИКІВ ЗА ДИКТІОКАУЛЬОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Відомо, що остаточна ліквідація паразитарних патологій, в тому числі і диктіокаульозу, можлива лише при вмілому комплексному використанні оздоровчої тріади: лікування, профілактика і деастиція [1].

Більшість науковців [1-3] говорять про те, що при застосуванні антгельмінтиків необхідно враховувати сезонну динаміку інвазії, імунний стан хворих тварин, широту спектра, його економічну ефективність та екологічну безпечність, а також регіональні особливості її прояву. У той же час потрібно вести облік застосування лікарських засобів для своєчасної їх ротації, замінюючи препарати однієї хімічної групи на іншу, що значно підвищує ефективність хіміотерапії внаслідок профілактики поширення резистентних до ліків популяцій гельмінтів. Тому за основну мету наших досліджень було взято проведення експерименту з вивчення ефективності антгельмінтиків за диктіокаульозу великої рогатої худоби.

Для цього сформували дві дослідні і одну контрольну групу молодняку великої рогатої худоби інвазованих диктіокаулами віком від 6 до 9 місяців по 7 тварин в кожній (табл. 1).

Таблиця 1

Схема досліджу

Вік тварин	Схема дегельмінтизації	Група	Кількість тварин
6-9 місяців	Левамізол 10% в дозі 0,75 мл на 10 кг маси тіла тварини.	I	7
	Івермектин-10 в дозі 1,0 мл на 50 кг маси тіла, одноразово, підшкірно.	II	7
	Не проводили.	III	7